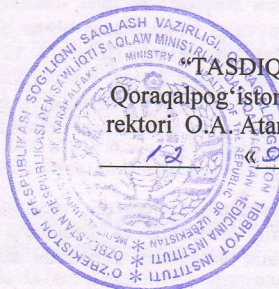

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI

QORAQALPOG'ISTON TIBBIYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olindi
№ BD. 24/11-4/1.36
« 12 » 08 2024yil

“TASDIQLAYMAN”
Qoraqalpog'iston tibbiyot instituti
rektori O.A. Ataniyazova
12 « 08 » 2024yil

REPRODUKTIV SALOMATLIK
FANINING MODUL DASTURI

3-kurs talabalari uchun

Bilim sohasi: 900000 - Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot
Talim sohasi: 910000 - Sog'liqni saqlash
Talim yo'nalishlari: 60911100 – Xalq tabobati

Nukus – 2024

Fan/modul kodi	O'quv yili 2024-2025	Semestr 6	Kreditlar 2
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili qorag'apqoq /o'zbek/rus		Xaftadagi dars soatlari 36
Fanning nomi	Audiatoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jamii yuklama (soat)
1. Reprodukativ salomatlik	6/24	30	60
<p>2. 1. O'quv modulining dolzarbligi va oliy ta'limdagi o'rni</p> <p>1. Modulni o'qishdan maqsad - bo'lajak umumiy amaliyot shifokori malakaviy tasnifga asoslanib, talabalarga avvalgi bosqichlarda olgan bilimlariga tayangan holda, akusherlik va ginekologiyadan, dalillarga asoslanib, fiziologik va asoratlanib kechayotgan homiladorlikda samarali perinatal yordam tamoyillariga, normal va patologik tug'ruq va chilla davrini olib borish, chaqaloqlarni parvarishlash, akusherlik va ginekologiya amaliyotlarida ko'p uchrab turadigan shoshilinch holatlarda, tashxislash, mustaqil ravishda birlamchi yordam ko'rsatish va oldini olish usullarini o'rgatish.</p> <p>2. Modulning vazifalari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - talabalar "Reprodukativ salomatlik" moduliga qiziqishini uyg'otish; - talabalar ilmiy izlanishlar va tadqiqotlar olib borish ko'nikmalarini shakllantirish, talabalar tomonidan klinik tadqiqotlar natijalarini amaliyotda qo'llash va mustaqil qaror qabul qilish mas'uliyatini tarbiyalash; - talabalarining nazariy ma'lumotidan boshlang'ich amaliy ko'nikmalarni bag'arish darajasiga qadamma-qadam o'rgatish; - zamonaviy pedagogik texnologiyalarni dars jarayoniga tadbiq etib, talabani klinik fikrlash va bilimni saqlash darajasini oshirish; - zamonaviy tekshirish usullari xakida tushunchaga ega bo'lish; - ayol jinsiy a'zolarini klinik anamniyazi, tekshirish usullarini va faoliyatlarini aniqlashni o'rgatish; - talabani klinik fikrlash qobiliyatini o'stirishga qaratilgan standartga mos amaliy ko'nikmalarni assistent-talaba, talaba-fantom uslubida avtomatizm darajasiga etkazish; - turli yosh guruhidagi qiz va ayollarga, fiziologik va somatik kasalliklari bo'lgan xomilador va tugqan ayollarga, ginekologik xastaligi bo'lgan ayollarga to'g'ri raional ovqatlanish va sog'lom turmush tarzini targ'ibot qilishni o'rgatish; - fiziologik, asoratlangan va ekstragenital kasalligi bilan homiladorlarni va fiziologik tug'ruq va chilla davrini olib borish, akusherlik va perinatal patologiyali xavf omillarini aniqlashni o'rgatish; - asoratlil kechayotgan va ekstragenital patologiyali homiladorlarni muddatlarini va gospitalizatsiya mezonlarini o'rgatish; - tashxislashni, shoshilinch yordam ko'rsatishni, bemorlarni boshqa muassasalarga xavfsiz va o'z vaqtida yuborishni o'rgatish; - asoratlanmagan asosiy ginekologik kasalliklarni davolash, tashxislash va dispansezatsiyalash ko'nikmalarini ishlab chiqish, kontratsepsiyaning barcha usullari bo'yicha maslahat berish bilimlarini, sog'lom oila va bexatar onalik chora va tadbirlarini olib borish ko'nikmalarini ishlab chiqish va bilimlarini shakllantirish; <p>II ASOSIY NAZARIY QISM (Ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p>III Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>VI-semester</p> <p>I-mavzu. Uyg'atish. Homila rivojlanishi bosqichlari. Normal tug'ruq. Normal tug'ruqni olib borish tamoyillari.</p> <p>2-mavzu. Homiladorlik toksikozlari. Homiladorlikda ko'ngil aynish va qayt qilish. To'g'ri</p>			

ovqatlanish tamoyillari. Homiladorlikda kam ushraydigan toksikozlar.
3-mavzu. Homiladorlikda gipertenziv sindrom, preeklampsiya, eklampsiya. Tashxislash. Etiologiyasi, tasnifi, klinikasi, davolashi tamoyillari.
III Moduldagi amaliy (laboratoriya) mashg'ulotlar mavzulari, tashkil etish bo'yicha umumiy ko'rsatma va tavsiya:
3.2.1. Amaliy mashg'ulotlar mavzulari ro'yxati:
VI-semester
1-mavzu: Akusherlik va ginekologik stasionarining tuzilishi va ishini tashkil etish. Ayollar jinsiy a'zolarining klinik anamniyazi. Tug'ruq yo'llari. Homilani tug'ruq ob'ekti sifatida o'rganish. Antenatal kutim. Homiladorlarni tekshirish usullari. Homiladorlik erta va kechki muddatlarida tashxislash.
2-mavzu: Tug'ruq, Tug'ruq davrlari. Partogramma. Tug'ruqning III davrini faol olib borish. Chaqaloqlar holatini Apgar shkalasida baholash. Chaqaloqlarni birlamchi ishlov berish.
3-mavzu: Fiziologik chilla davri. Chaqaloqlar fiziologik davri. Ko'krak bilan boqishning 10ta tamoyillari. Ko'krak bezlarini parvarishlash.
4-mavzu: Homiladorlik davridagi gipertenziv holatlar. Preeklampsiya, eklampsiya. Etiopategenizi, tasnifi, klinikasi, tashxislash, davolash tamoyillari.
3.2.3. Modulni o'qish davomida egallanadigan amaliy ko'nikmalar va kompetencyalar:
Modul davomida egallanadigan amaliy ko'nikmalar ro'yxati:
1- Homiladorlar va tug'uvchilarda tashqi akusherlik tekshiruvi usullari;
2- Homilaning yurak urishini eshitish;
3- Tug'ruqning taxminiy muddatini aniqlash;
4- Homila taxminiy vaznini aniqlash;
5- Kindkni kesish va aritib tozalash;
6- Apgar shkalasida chaqaloqlar ahvolini baholash;
7- Tug'ruqning III davrini faol olib borish;
8- Yo'ldosh butunligini aniqlash;
9- Shanoq ushamlarini aniqlash ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.
IV Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar, tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar
4.1. Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etilgan mavzular:
VII-semester
1. Ayollar jinsiy a'zolari klinik anamniyazi. Tug'ruq yo'llari. Homilani tug'ruq ob'ekti sifatida o'rganish.
2. Homiladorlarni tekshirish usullari. Homiladorlik erta va kechki muddatlarida tashxislash.
3. Antenatal kuzatuv. Homila ahvolini baholash. Homiladorlar uy kartasi. Ayol organizmidagi homiladorlik sababli o'zgarishlar. 137-sonli buyruq bilan tanishuv.
4. Tug'ruq. Organizmining tug'ruqqa tayyorgarligini baholash. Tug'ruq davrlari. Tug'ruq davrlari xarakteristikasi.
5. Fiziologik chilla davri. Chaqaloqlik davri. Chaqaloqlarni Apgar shkalasida baholash. Chaqaloqlarni birlamchi aritib tozalash.
6. Homiladorlar ko'ngil aynishi va qusishi. Etiologiyasi, tasnifi, klinikasi, davolash.
7. Homiladorlikda gipertenziv sindrom, preeklampsiya, eklampsiya. Gipertenziv holatlar tasnifi. Klinikasi, tashxislash, asoratlari.
V. Ta'lim natijalari: Kasbiy kompetensiyalar
5.1. Modul davomida egallanadigan kompetensiyalar (nomi, kod) ro'yxati:
UK 1. Abstrakt fikr yuritish, xodisalarini tahlil va simnez qilish qobiliyatiga ega bo'lish;
UK 2. Dunyoqarashni shakllantirish uchun falsafiy bilimlarning asoslaridan foydalanish

qobiliyati;

UK 3. Nostandart vaziyatlarda harakat qilish qobiliyati, qabul qilingan qarorlar uchun ijtimoiy va ahloqiy javobgarlikni olishga tayyorlik;

UK 4. O'z-o'zini rivojlantirishga, anglashga, o'qishga, ijodiy salohiyatdan foydalanishga taykomeyorlik;

UK 5. Favqulodagi vaziyatlarda birinchi tibbiy yordam texnikasini, himoya usullarini qo'llashga tayyorlik;

UK 6. Favqulodda vaziyatlarda birinchi tibbiy yordam texnikasini, himoya usullarini qo'llashga tayyorlik;

UKK 1. Kasbiy faoliyatning standart vazifalarini axborot, bibliografik manbalar, biotibbiyot terminologiyasi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va axborot xavfsizligining asosiy talablarini hisobga olgan holda hal qilishga tayyorlik;

UKK 2. Professional faoliyatdagi muammolarni hal qilish uchun og'zaki va yozma ravishda rus va xorijiy tillarda mulqot qilishga tayyorlik;

UKK 3. Tibbiy xujjatlarni yuritishga tayyorlik;

UKK 4. Kasbiy muammolarni hal qilishda dori vositalarini va ularning kombinatsiyalarini tibbiy maqsadlarda ishlatishga tayyorlik;

UKK 5. Bemorlarga birlamchi tibbiy yordam ko'rsatishni tashkil etish va dastlabki tibbiy sanitar yordam ko'rsatishni ta'minlashga tayyorlik;

UKK 6. Tibbiy yordam ko'rsatishda ko'zda tutilgan tibbiy asboblardan foydalanishga tayyorlik.

5.2. Ta'lim natijalari

Modulni yakunlaganda talaba biladi:

Talabalarining "Reproduktiv salomatlik" fani bo'yicha klinik amaliyoti ta'lim jarayonining 50%ini tashkil qiladi va mavzuviy reja bo'yicha amaliy mashg'ulotlar kasalxonaning tug'ruq, tug'ruqdan oldin, tug'ruqdan keyingi bo'limlarida o'tkaziladi.

Amaliy ko'nikmalarni bajarishga alohida ahamiyat berish kerak. Amaliy mashg'ulotda amaliy ko'nikmalarga o'rgatish jarayoni batafsil rejalashtiriladi va bir necha bosqichni o'z ichiga oladi:

1. Birinchi bosqich – mashg'ulotning maqsadi va vazifalaridan kelib chiqqan holda o'rganilayotgan amaliy ko'nikmani o'rganish motivatsion asosi aniqlanadi, uning nazariy jihatlarini muvofiqlashtirish kerak. Amaliy ko'nikmalarni amalga oshirish uchun kerakli asbob-anjomlar ishlatish mexanizmi, ishlatish qoidalarini bilan talabar tanishtiriladi.

Birinchi bosqichni amalga oshirish uchun kafedrada barcha asbob anjomlar mavjud va ishchi holatda bo'lishi lozim.

2. Ikkinchi bosqich – amaliy ko'nikmani namoyish qilib berish va ko'p marta mashq qilish. Bu bosqichni amalga oshirish uchun amaliy ko'nikmalarni qadamma-qadam algoritmi pedagog tomonidan va videofilmlar orqali namoyish etiladi, algoritim asosida bosqichma bosqich to'g'ri bajarishga alohida e'tibor qaratiladi. Talaba amaliy ko'nikmani mustaqil, biroq pedagog nazorati ostida muljalar, trenajyorlar, fantomlar va maneknlarda, ko'p marta mashq qilib o'rganadi. Boshida barcha bosqichlarini alohida, keyinchalik umumlashtirgan holda to'liq va to'g'ri bajara olgandan so'ng bemorda qo'llashga rihsat beriladi (imitatsion trenaj).

Ikkinchi bosqichni amalga oshirish uchun kafedra tomonidan ishlab chiqilgan amaliy ko'nikmalar qadamma qadam algoritmi va videofilmi, o'quv-uslubiy qo'llanmasi, bajarish sxemasi yoki texnikasi va h.k., baholash mezonlari ishlab chiqilgan bo'lishi lozim. Muljalyar, trenajyorlar, fantomlar va maneknlar, asbob anjomlar bo'lishi lozim va kerakli shart sharoitlar (maksimal darajada ish sharoitiga yaqin modellashirilgan) yaratilishi lozim. Bu bosqichda pedagog nazorat qiladi va kerak bo'lganda talabalar ishidagi xatoliklarni to'g'rtaydi. Bu jarayonda talaba harakatlari videotasvirlga olinib o'ziga namoyish etilishi, tanqidiy muhokama qilinishi mumkin. Talaba, uning xatosi nimada ekanligini, o'qituvchiga va boshqa talabalarga tushuntirib beradi va so'ngi nra muolajani takrorlaydi. Interfollik shunda namoyon bo'ladiki, bunda boshqa talabalar ekspert sifatida chiqishda va o'qitilayotgan talabanning amaliy ko'nikmani to'g'ri o'zlashtirganligini baholashda ishtirok etadilar. Amaliy ko'nikma avtomatizm darajasigacha ekanizilishi maqsadga muvofiq.

3. Uchinchi bosqich - o'rganilgan bilim va amaliy ko'nikmani bemorda qo'llash. Bu bosqichda talaba o'zlashtirilgan bilim va amaliy ko'nikmani turli xil klinik holatlarda (shu jumladan shoshilinch holatlarda) qo'llashga, olingan natijalarni tahlil qilishga va shu ma'lumotlar asosida harakat taktikasini belgilashga pedagog nazoratida o'rgatiladi.

Uchinchi bosqichni amalga oshirish uchun kafedra tomonidan ishlab chiqilgan o'quv, uslubiy qo'llanmalar, fotosuratlar, vaziyatli masalalar va testlar to'plami, keyslar, klinik protokollar, diagnostika va davolash standartlari, o'rgatuvchi kasallik tarixlari va ambulator kartalar va x.k. ishlatilishi lozim. Interfollik shunda namoyon bo'ladiki, bunda boshqa talabalar nafqat ekspert sifatida chiqishda va o'qitilayotgan talabanning amaliy ko'nikmani to'g'ri o'zlashtirganligini baholashda balki komandada ishtirok etadilar.

4. To'rtinchi bosqich – hukosa. Bu bosqichda pedagog talaba tomonidan olingan bilim va egallagan ko'nikmani bemorlarda, turli hli vaziyatlarda, faoliyat jarayonida to'g'ri va to'liq qo'llay olishga ishonch hosil qilishi kerak va shunda amaliy ko'nikma o'zlashtirildi deb hisoblanadi.

To'rtinchi bosqichni amalga oshirish uchun talaba bemor bilan mustaqil ishlatish pedagog tomonidan nazorat qilinadi, tibbiy hujjatlarni, kursatsiya natijalari talabalarining ishchi dafdarlarida yozilishlari o'qituvchi tomonidan baholalanadi.

Mashg'ulot so'ngida o'qituvchi har bir talabanning amaliy ko'nikmani o'zlashtirganligini tasdiqlaydi. Talaba amaliy ko'nikmani o'zlashtira olmagan vaziyatlarda, mashg'ulotdan tashqari vaqtda mustaqil o'zlashtirish tavsiya etiladi va pedagogga qayta topshiradi. Talaba barcha amaliy ko'nikmalarni o'zlashtirgan holda fanni o'zlashtirgan hisoblanadi.

Modulni yakunlaganda talaba bajara oladi:

Mashg'ulot so'ngida o'qituvchi har bir talabanning amaliy ko'nikmani o'zlashtirganlik darajasini baholaydi. Talaba amaliy ko'nikmani o'zlashtira olmagan vaziyatlarda, mashg'ulotdan tashqari vaqtda mustaqil o'zlashtirish tavsiya etiladi.

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari

- 1- ma'ruzalar;
- 2- interfaol keys-stadlar
- 3- amaliy mashg'ulotlar (mantiqiy fikrlash, tekzor savol-javoblar);
- 4- guruhlarda ishlash;
- 5- taqdimolarni qilish;

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Modul bo'yicha talabalar bilimni nazorat qilish turlari va nazorat me'zonlari me'zonlari haqidagi ma'lumot modul bo'yicha birinchi mashg'ulotda talabalarga e'ton qilinadi.

Talabalarining modul bo'yicha o'zlashtirish darajasining Davlat ta'lim standartlariga muvofiqligini ta'minlash uchun quyidagi nazorat turlari o'tkaziladi:

- Joriy nazorat (JN);

Nr	Baholash turi	Kredit soni
1. Joriy nazorat		2,0
JAMI		2,0

5.1. Asosiy adabiyotlar:

1. Pod redaksiy G.M. Savelevoy. «Akusherika». Uchebnik. -Moskva. Meditsina. 2009 g.
2. Aylamazyan E.K. « Akusherstvo». Uchebnik. -Moskva GOETAR-Media. 2016 g.
3. Pod redaksiy V.E. Radzinskogo i A.M. Fuksa. « Akusherstvo». Uchebnik. -Moskva. GOETAR-Media. 2016 g.

4. Национальный клинический протокол «антенатальный уход, ведение беременных групп риска» 2024 г
5. «Notmal homiadonlik» milliy klinik buyumota. O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRINING BUYRUG'1 24.07.2021 й.-// Toshkent sh
6. Notmal tug'ruq (Notmal esa bilan kelishida o'z-o'zidan sodir bo'luvchi bir homialik tug'ruqni olib borish) bo'yicha klinik buyumota. O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRINING BUYRUG'1 24.07.2021 й.-// Toshkent sh
7. Хомилаларлар кўнгли айиниши ва кайт килиш синдромини олиб бориш бўйича миллий клиника бёғнома О'ЗБЕКISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRINING BUYRUG'1 24.07.2021 й.-// Toshkent sh

5.2. *Do'stinchla addiyollar:*

1. Аупрова F.M., Иктуятова G.A., Атапйазова O.A., Рахматуллаева M.M., Nasirova F.J., Ashpova N.G., Aslanqulova D.B., Matizayeva G.J. Akusherlik va ginekologiya. Darslik. 2020 y.
2. Jabbarova Y.Q., Auprova F.M. "Akusherlik". Darslik. - Toshkent "Mehridar" nashriyoti. 2013y.
3. Стандарт антенатального ухода и оказания медицинской помощи беременным в учреждениях первичной медико-санитарной помощи. Министерство Здравоохранения Республики Узбекистан. UNFPA. 2016 г
4. Эффективная перинатальная помощь и уход. Руководство ВОЗ. UNFPA 2007 г.
5. Neonatologiya. Руководство ВОЗ. UNFPA 2007г.
6. Akusherstvo. Руководство ВОЗ. UNFPA 2007г.
7. Prikaz MZ № 500 ot 13 noyabrta 2003g. «O teorganizatsii raboty godnykh kompleksov (otdeleniy) po povysheniyu effektivnosti perinatalnoy pomoshchi i profi laklike vnitrilobichnykh infektsiy».
8. Prikaz MZ № 74 ot 18 marta 2009 g. «O profi laklike peredachi VICH infektsii ot materi rebenku v uchrejdeniyax sistema Ministerstva zdavooxraneniya».
9. Prikaz MZ № 137 ot 18 maya 2012g. «Ob organizatsii i obespecheniya antenatalnogo uxoda i okazaniya meditsinskoy pomoshchi beremennym v uchrejdeniyax derzhavnoy mediko sanitarnoy pomoshchi».
- 5.3. Internet saytlari:
 1. www.tma.uz
 2. www.zvonet.uz
 3. www.medi.ru
 4. www.medlinks.ru
 5. www.obexul.net
 6. www.medscape.com
 7. www.med-lib.ru
 8. www.speclit.spb.ru
 9. www.cochrane.org
 10. www.medi.ru, www.medlinks.ru, www.obexul.net, www.medscape.com
 11. www.medland.ru, www.med-lib.ru, www.speclit.spb.ru, www.cochrane.org
 12. www.ksmmed.ru/pat/gynecology, www.medsan.ru, www.medim.ru/gyn.html
 13. www.dir.rusmedserv.com/index/speciality, www.healthua.com/parts/gynaecology

Qoraqalpog'iston tibbiyot instituti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.
Institit kengashida tasdiqlangan "18" 08 24

Fan/modul uchun ma'sullar:

Z.T. Berdimuratova, D.K. Useniyazova Qoraqalpog'iston Tibbiyot Instituti «Akusherlik, ginekologiya va neonatologiya» kafedrası assistentlari.

Taqrizchilar:

M.K. Kurbanaazarov – PhD. Qoraqalpog'iston Tibbiyot Instituti, O'quv ishlari bo'yicha protsektor.
A.N. Kalandayeva – t.f.d. Qoraqalpog'iston Respublikasi, Ona va bola skrining markazi direktori